

Audycja 21, Tem: „Biblia” cz. 1-sza Stary Testament, sobota 18.01.2003, godz. 7-8 wieczór

W naszej pierwszej audycji 2003 roku "WCZORAJ DZIŚ I NA WIEKI" witają się z Państwem jak zwykle, Tadeusz Żurek, Ireneusz Kołacz oraz Przemysław Merski. Jesteśmy przekonani, że państwo podobnie jak my, spędziliście przyjemnie i zdrowo święta jak i okres urlopowy w otoczeniu rodziny i przyjaciół, a teraz z nowymi siłami pełni nadziei, jakie Nowy Rok zawsze z sobą niesie przystąpiliście państwo do pracy i zajęć dnia codziennego. Podczas dotychczasowych naszych rozmów, w których zastanawialiśmy się nad różną tematyką, zawsze popieraliśmy nasze wypowiedzi wersetami zaczerpniętymi z Pisma Świętego. Tak zamierzamy i dzisiaj. Z kontaktów, jakie mieliśmy z naszymi słuchaczami, mogliśmy się przekonać, że podobnie jak my, również Państwo uznają Biblię jako Pismo Święte, natchnione przez Stwórcę. Inaczej mówiąc, jest to Słowo Boże przekazane ludzkości za pomocą wybranych przez Boga ludzi. Dzisiaj również sięgniemy po Biblię z tą różnicą, że tematem dzisiejszej audycji będzie właśnie sama Święta Księga „BIBLIA”

Historia powstania Biblii jest bardzo fascynująca, bo jest związana z rozwojem ludzkości na ziemi a co więcej z rozwojem cywilizacji na ziemi. Dzięki rozwojowi techniki, o której rozwoju sama Biblia przepowiedziała a jest szczególnym znakiem naszych czasów, w których żyjemy, mamy dzisiaj dostęp do różnych informacji, z których możemy korzystać. (Stały się dostępne dla szerokich mas), ale tak zawsze nie było, jeszcze nie tak dawno informacje były dostępne tylko dla małej liczby osób uprzywilejowanych. A przed wynalezieniem druku przez Gutenberga w roku 1452 Biblia pisana ręcznie była bardzo kosztowna a innego sposobu nie znano. Dlatego rękopisy kompletnych wydań Biblijnych miały wartość całego majątku, a szczególnie cenne mogli kupić jedynie książęta i królowie. W roku 1309 zakonnice z klasztoru w Wasserlehr w diecezji Halberstadt sprzedały pewnemu wielmoży całą Biblię w czterech tomach za cenę 16 marek czystego srebra. Brzmi to niewinnie, ale za 16 marek w srebrze, za cenę jednej Biblii można było kupić cały majątek ziemski, dobra rycerskie.

Największa w owym czasie biblioteka świata, biblioteka Watykańska zawierała nie więcej niż 1100 tomów, księgi te przedstawiały jednak wartość, którą dziś wprost trudno sobie wyobrazić. W celu zabezpieczenia tak kosztownych ksiąg, uchronienia ich przed kradzieżą i zniszczeniem w niektórych klasztorach stosowano dziwny pomysł: umocowywano te księgi na łańcuchach. Zaledwie około 150 lat temu Biblia była dostępna tylko dla małej liczby osób zamożnych albo wykształconych. Dlatego trudno nam sobie dzisiaj wyobrazić, mając do dyspozycji różnego rodzaju niezliczoną ilość wydań i tłumaczeń, i to w cenie nie wiarygodnie niskiej. Powszechny dostęp do informacji, pomaga nam dzisiaj mieć pewne wyobrażenie o tych czasach odległych od nas o tysiące lat przed nami. Spróbujmy w naszym rozważaniu przenieść się do czasów odległych. Do źródła zapoczątkowania tej Świętej Księgi, zwaną „Biblia”

Lat temu mniej więcej cztery tysiące na obszarze zwanym Mezopotamią w krainie Szinear, w miejscowości **Ur** Chaldejskim, które było stolicą dolnego Eufratu. Odpowiednik terenów dzisiejszego południowego Iraku. Pewien człowiek imieniem Abram został nawiedzony przez Boga i bez wahania uwierzył temu słowu, które Pan Bóg do niego powiedział i wyszedł z Ur jak czytamy w

Księdze Rodzaju 12:1-4 *„I rzekł Pan do Abrama: Wynijdź z ziemi twej, i od rodziny twojej, i z domu ojca twego, do ziemi, którą ci pokażę. A uczynię cię w naród wielki. Tedy wyszedł Abram, jako mu rozkazał Pan”*. Na tym akcie wiary Abrama oprą swe fundamenty trzy wielkie religie: Judaizm, chrześcijaństwo i islam. To na pozór małe wydarzenie jak wyruszenie tego małego plemienia z Ur ku wzgórzom Charanu jest wielką chwilą dziejową. Pan Bóg użyje potomków tego męża Abrama, późniejszego Abrahama, którzy znani są jako Żydzi, by dali światu Biblię, Słowo Boże Pismo Święte. Po 430 latach od tego wydarzenia Pan Bóg polecił Mojżeszowi wszystko spisywać jak czytamy: w Księdze Wyjścia 17:14 *„Potem rzekł Pan do Mojżesza: Wpisz to dla pamięci w księgi”* Jest to pierwsze miejsce w Biblii, w którym jest mowa o sztuce pisania, Mojżesz zapisał to, co mu przekazano. Wraz z nim podobnie mieli także czynić inni. Tak powstały pierwsze Pisma, które dały początek najwspanialszej księdze ludzkości: **Biblii!**

Pochodzenie nazwy B i b l i a. Biblia - jest nazwą wśród nazw, jakimi posługiwano się na oznaczenie ksiąg religijnych Starego Testamentu. Naprzykład: *„Pisma Święte”* Rzym. 1:2 *„Którą przedtem obiecał przez proroki swoje w pismach świętych,”* Albo *„Pismo”* Jan. 10:34-35 *„Odpowiedział im Jezus: Izali nie jest napisano w zakonie waszym: Jam rzekł: Bogowie jesteście? Jeźliżec one nazwał bogami, do których się stało słowo Boże, a nie może być Pismo skażone;”* Czy też *„Pisma”* Mat. 21:42 *„Rzekł im Jezus: Nie czytaliściez nigdy w Pismach: Kamień, który odrzucili budujący, ten się stał głową węgielną: od Panać się to stało, i dziwne jest w oczach naszych?”* 2 Tym. 3:15 *„A iż z dzieciństwa umiesz Pisma Święte, które cię mogą uczynić mądrym ku zbawieniu przez wiarę, która jest w Chrystusie Jezusie.”*

Na wybrzeżu Fenickim istniało miasto o tej nazwie *„Byblos”* dziś *„Dżebel”* Właściwie *„Byblos”* hebrajskie *„Gebeil”* dziś, Dżebel. Jest Jednym z najstarszych miast fenickich nad brzegiem Morza Śródziemnego, leżące 41 km na północ od Bejrutu w dzisiejszym Libanie. Byblos oznaczał papirus w (języku greckim znaczy zwój papirusu) z którego w starożytności wyrabiano materiał piśmienny. Miasto nazwano Byblos bo w nim handlowano papirusem. Dopiero później nazwą tą zaczęto się posługiwać na oznaczenie ksiąg religijnych Starego Testamentu. Z łaciny nazwę tę przejęły wszystkie języki nowożytne. Nazwa ta służy do oznaczenia już nie tylko ksiąg Starego, ale i Nowego Testamentu. Jak już wiemy Księgi Starego Testamentu powstały w wiekach poprzedzających narodzenia Pana Jezusa a Księgi Nowego Testamentu, po Jego śmierci.

Papirus wyrabiano z włókien rośliny cibory, która rośla w Delcie Nilu. Cięto wąskie paski i układano wzdłuż, drugą warstwę układano w poprzek. Przyciskano prasą, wygładzano obrabiano. Większe zwoje oprawiano w drażki, pisano w kolumnach po czterdzieści znaków od prawej do lewej, a zwój rozwijano od lewej do prawej. Jako ciekawostkę podamy jak powstała książka? Dlatego że papirus był drogi a chrześcijanie byli biedni, więc mogli sobie pozwolić tylko na kupno odcinanych skrawków, na których pisali i potem je zszywali, okazało się to bardzo praktyczne i można było użyć mniejsze kawałki, ten pomysł zastąpił zwoje i tak powstała książka, którą się do dzisiaj posługujemy.

Księgi Starego Testamentu powstawały stopniowo w okresie **ponad tysiącletnim**. Począwszy od działalności Mojżesza na 1615 lat przed

Chrystusem. Pisma kanoniczne (Kanon) tą nazwą określa się pisma natchnione. Kanon z greckiego znaczy sznur miara. Pięcioksiąg Mojżesza (zwany również Torą co znaczy Zakon) został kanonizowany 400 lat p.n.e. Proroctwa 200 lat p.n.e. Inne Pisma 90 roku n.e. Po ustaleniu Kanonu (to jest Pisma natchnione, autorytatywne, miarodajne) w liczbie 39 Ksiąg, wszystkie inne pisma nie włączone do Kanonu zostały zniszczone żeby nie myliły z księgami włączonymi do Kanonu. Księgi Starego Testamentu w liczbie 39 dzieli się na 3 części: 1- część: Prawo albo Torę, czyli pięcioksiąg Mojżesza. 2 - Proroków zwanych *Naviim*, oraz Pisma czyli *Ketuvim*. Podobny podział znajdujemy również w księgach Nowego Testamentu. W Ewangelii Św. Łukasza 24: 44 gdzie Pan Jezus powiedział: „...musi się spełnić wszystko, co jest napisane o mnie w Zakonie Mojżesza i u proroków, i w Psalmach” Wszyscy autorzy Ksiąg Biblijnych byli Hebrajczykami (Żydami) i pochodzili z różnego stanu z wyjątkiem Św. Łukasza, który był rodem z Antiochii Syryjskiej, a poganin z pochodzenia. Człowiek wykształcony nie tylko w medycynie ale dla którego kunszt pisania nie był obcy.

Wszystkie Księgi Starego Testamentu uznane za Kanon, (Pisma Natchnione) są napisane w języku hebrajskim z wyjątkiem małych fragmentów Księgi Daniela i Ezdrasza, które są napisane w języku aramejskim. Nowy Testament był napisany w języku Greckim Helleńskim, tylko Ewangelia Mateusza była napisana w Aramejskim dlatego że była napisana dla Żydów zamieszkujących w Izraelu. Język Hebrajski należy do zachodniej grupy języków semickich. Żydzi do niewoli Babilońskiej (606 pne) mówili językiem hebrajskim a po niewoli aramejskim. Pan Jezus też mówił językiem aramejskim. Dlatego język hebrajski można ogólnie podzielić na okres przed niewolą babilońską i na okres po niewoli babilońskiej. Pierwszy okres nazywa się Hebrajszczyzny klasycznej. Drugi okres nazywa się Hebrajszczyzny aramazującej. Pismo to liczy 22 znaki spółgłoskowe. Alfabet hebrajski nie posiadał samogłosek. Jako język Pisma Świętego i uczonych był jeszcze długo w użyciu u Izraelitów. Język hebrajski używany teraz w Izraelu jest językiem nowoczesnym. W pierwszych wiekach po Chrystusie język hebrajski należał do zmarłych. Używali go tylko uczeni Rabini. W naszej następnej audycji omówimy drugą część Biblii Nowy Testament który ma swój początek od Pana Jezusa. A tymczasem żegnamy się z Państwem do usłyszenia w sobotę 15 lutego. Dobranoc Państwu.